

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง งานก่อสร้างอาคาร

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง
สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

คำนำ

การกำหนดราคากลางในงานก่อสร้างของทางราชการปัจจุบัน คำนวนโดยใช้หลักเกณฑ์การ คำนวนราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 ซึ่งมีผลบังคับใช้กับส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 (วันที่ 1 ตุลาคม 2544) แต่เนื่องจากสถานการณ์ทางด้าน เศรษฐกิจและการก่อสร้างได้เปลี่ยนแปลงไปมาก เป็นผลทำให้ราคาค่าวัสดุก่อสร้าง ค่าแรงงาน ค่าน้ำมัน ค่า ขนส่ง และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการก่อสร้างอื่นๆ ได้ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นมาก นอกจากนี้ยังได้มีการนำเอาเครื่อง- จักรกลและเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ในการงานด้านการก่อสร้างมากขึ้น รวมทั้งการประมาณการราคาค่าก่อสร้างใน งานก่อสร้างของทางราชการยังมีความแตกต่างกันอยู่ในหลายประเด็น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักเกณฑ์ การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการให้เหมาะสม และสอดคล้องตามสถานการณ์และเทคโนโลยีที่ เปลี่ยนแปลงไปดังกล่าว คณะกรรมการควบคุมราคากลางในขณะนั้น จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ พิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง โดยมอบหมายให้รองอธิบดีกรมโยธาธิการและ ผังเมือง (นายคุณเดิม ธรรมาภรณ์พิลาศ) เป็นประธานอนุกรรมการ เพื่อพิจารณากำหนดกรอบ แนวทาง และ วิธีการในการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างให้เหมาะสม สอดคล้องตามข้อมูลข้อเท็จจริง ปัจจุบัน มีความเป็นมาตรฐาน และสร้างความเป็นธรรมให้แก่ทุกฝ่าย

คณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างได้พิจารณาและ มีมติให้ทบทวนและปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างในครั้งนี้ ในรายละเอียดในทุกส่วนทั้ง ระบบ โดยมีผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนของภาครัฐ เอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมพิจารณาให้ข้อเสนอ-แนะและดำเนินการปรับปรุงด้วย จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง โดยมอบหมายให้ รศ. ธนิต ธงทอง เป็นประธานคณะทำงาน เพื่อพิจารณาและดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์ การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างในรายละเอียด

ต่อมา คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2548 และเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2548 เห็นชอบให้ยุบรวมคณะกรรมการควบคุมราคากลางและคณะกรรมการตรวจสอบราคากลาง เป็น คณะกรรมการ กำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ และคณะ- กรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้างในการประชุมครั้งที่ 1/2549 เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2549 ได้มี มติให้โอนบรรดาภารกิจและอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง งานก่อสร้าง ทั้งที่ได้ดำเนินการมาแล้วและที่จะดำเนินการต่อไป รวมทั้งองค์ประกอบ ภารกิจ และอำนาจหน้าที่ ของคณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เป็นภารกิจ อำนาจหน้าที่ และคณะทำงาน ในคณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง (คณะอนุกรรมการในคณะกรรมการกำกับ นโยบายราคากลางงานก่อสร้าง) คณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างจึงดำเนิน ภารกิจในฐานะเป็นคณะทำงานในคณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามมติ คณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้างดังกล่าว

เนื่องจากหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างมีเนื้อหา รายละเอียด และองค์ประกอบของหลักเกณฑ์เป็นจำนวนมากและซับซ้อน รวมทั้งจะต้องมีข้อมูลที่เป็นปัจจุบันทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชนมาประกอบการพิจารณาและปรับปรุงฯ คณะทำงานฯ จึงได้มอบหมายให้หน่วยงานหลัก (กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท และกรมชลประทาน) ไปพิจารณา รวบรวมข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน และดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างในรายละเอียดในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้แทนสมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทยฯ และผู้แทนสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยฯ ร่วมพิจารณาในทุกประเภทงานก่อสร้าง และให้กรมบัญชีกลาง (สำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ) เป็นหน่วยงานกลางในการประสานการดำเนินงาน อำนวยความสะดวก รวบรวมข้อมูล และร่วมปฏิบัติงานกับทุกหน่วยงานและทุกประเภทงานก่อสร้าง ซึ่งต่อมา แต่ละหน่วยงานหลักได้แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานขึ้นเพื่อดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างในรายละเอียดในแต่ละประเภทงานก่อสร้างด้วย

ในการจัดทำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารฉบับปรับปรุงใหม่นี้ มีความยุ่งยากและมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการหลายประการ เนื่องจากงานก่อสร้างอาคารมีรายละเอียด องค์ประกอบ และกรรมวิธีก่อสร้างที่ซับซ้อนและหลากหลาย รวมทั้งต้องมีการวิเคราะห์ สำนวน และรวบรวมข้อมูลที่เป็นปัจจุบันทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชน เพื่อประกอบการพิจารณาปรับปรุงฯ และกำหนดหลักเกณฑ์ฯ เพิ่มเติม ในหลายส่วน แต่อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวก็สำเร็จลงได้ด้วยดี ด้วยความอุตสาหพยายามและความร่วมมืออย่างดียิ่งจากทุกฝ่าย ทั้งในส่วนของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คณะทำงานย่อยปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ซึ่งมีกรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นหน่วยงานหลัก และมีกรมบัญชีกลางเป็นหน่วยงานกลางรับผิดชอบและประสานการดำเนินงาน คณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างจึงใคร่ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการนำไปใช้เป็นหลักเกณฑ์กลางสำหรับการประมาณราคาค่าก่อสร้างในงานก่อสร้างอาคารได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

อย่างไรก็ตาม หากพบว่าหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารฉบับนี้ ยังมีข้อบกพร่องหรือไม่สมบูรณ์ในส่วนใด ประการใด คณะทำงานฯ ขอน้อมรับในทุกประเด็น และขอได้โปรดแจ้งให้คณะทำงานฯ คณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง หรือฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง (กรมบัญชีกลาง) ทราบ เพื่อจะได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ในโอกาสต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

คณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

สิงหาคม 2549

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ (Build1.pdf)	ก
ความหมายและการประมาณราคาก่อสร้างโดยทั่วไป (Build2.pdf).....	1
การประมาณราคาก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างของทางราชการ (Build3.pdf).....	3
การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร (Build4.pdf).....	4
- ความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างอาคาร.....	4
- เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร.....	5
- วิธีการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร.....	7
- แบบฟอร์มสำหรับการประมาณราคา.....	9
การถอดแบบสำรวจปริมาณงาน วัสดุ และแรงงานในงานก่อสร้างอาคาร (Build5.pdf).....	16
- บัญชีแสดงปริมาณเนื่องาน ค่าวัสดุ และค่าแรงงาน.....	19
หลักเกณฑ์การคำนวณหาปริมาณงานและวัสดุในงานก่อสร้างอาคาร (Build6.pdf).....	61
- งานโครงสร้างและงานสถาปัตยกรรม.....	61
- งานระบบสุขาภิบาล.....	66
- งานระบบไฟฟ้าและสื่อสาร.....	68
- งานระบบปรับอากาศและเครื่องกล.....	78
มาตรฐานการวัดปริมาณงานในงานก่อสร้างอาคาร (Build7.pdf).....	87
เกณฑ์การเผื่อและการหาปริมาณวัสดุรวมต่อหน่วย (Build8.pdf).....	95
มาตรฐานขนาดและน้ำหนักวัสดุที่ใช้ในงานก่อสร้างบางประเภท (Build9.pdf).....	101
ราคาวัสดุก่อสร้าง (Build10.pdf).....	105
การคำนวณหาค่าวัสดุรวมต่อหน่วยของงานก่อสร้างประเภทต่างๆ (Build11.pdf).....	106
ค่าแรงงานสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง (Build12.pdf).....	149
Factor F งานก่อสร้างอาคาร (Build13.pdf).....	150
ตัวอย่างการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร (Build14.pdf).....	219
ตัวอย่างการแบ่งงวดงานในงานก่อสร้างอาคาร (Build15.pdf).....	316

ภาคผนวก (Build16.pdf)

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
- คณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
- คณะทำงานย่อยปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร

เอกสารอ้างอิง

1. มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร 0203/ว52 ลงวันที่ 28 มีนาคม 2520
2. มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร 0203/ว120 ลงวันที่ 22 สิงหาคม 2521
3. มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร 0203/ว15 ลงวันที่ 19 มกราคม 2521
4. มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร 0203/ว80 ลงวันที่ 8 มิถุนายน 2521
5. มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร 0203/ว100 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2522
6. มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร 0203/ว121 ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2525
7. มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร (กพ) 1002/ว6 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2532
8. มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532
9. มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0202/ว1 ลงวันที่ 3 มกราคม 2537
10. มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0202/ว102 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2537
11. มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว12 ลงวันที่ 13 มกราคม 2541
12. มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544